

Bespravna država: Opasni otpad i dalje kod Obrovca – građani poručuju kako će ga sami odnijeti pred Sabor

Prosvjedni autobus (foto TRIS/G. Šimac)

[Aleksandar Tešić](#) • 23/09/2020 u 09:07 •

Sviđa mi se 215 Po

Obrovački eko aktivisti pripremaju novi prosvjed protiv neučinkovitosti pravne nam države koja unatoč svim svojim mehanizmima nije sposobna ukloniti brodogradilišni grit iz kruga ugašene Tvornice hidrauličkih cilindara (THC) na tamošnjem Bravaru odnosno primorati poznatog im bespravnog odlagatelja da propisno zbrine vreće otpada koje je ondje nagomilao. Okupljeni oko Inicijative Zaton Obrovački i Ekološke udruge Zrmanja poručuju da će, bude li za tim potrebe, uzeti stvar u svoje ruke i početi sami raznositi grit, ako treba i do Sabora. Bez dozvola odloženi otpad pored Obrovca već par godina leži unatoč inspekcijskim rješenjima, izrečenim kaznama i pritiscima lokalnih ekoloških aktivista koji se pribojavaju da bi grit na Bravaru mogao ostati trajno i kako bi udari bure sa Velebita uskoro mogli, ako već nisu, početi raznositi opasne čestice sa tog platoa, do grada i Zrmanje udaljenih koju stotinu metara.

Prosvjed kod Obrovca (foto TRIS/G. Šimac)

Utjecaj udara velebitske bure na obrovačkom **Bravaru** koji studijom utjecaja na okoliš nije uzet u obzir bio je ključni razlog zbog kojega je **Upravni sud u Splitu** početkom lipnja osporio rješenje tada još **Ministarstva zaštite okoliša i energetike** da je pogon za preradu otpadnog brodogradilišnog grita koji je tamo naumila graditi tvrtka **Grit inter** prihvatljiv za okoliš. Postupio je splitski sud po tužbi obrovačkih eko aktivista i presudio da su tužitelji **Inicijativa Zaton Obrovački** i **Ekološka udruga Zrmanja** bili u pravu kada su primijetili da u studiji utjecaja na okoliš nisu uzeti u obzir utjecaji bure karakteristični za to područje i da je jakost udara bure tamo notorna činjenica koju je itekako trebalo uzeti u obzir. Prihvaćena je i primjedba da su za izračun smjera i brzine vjetra korišteni podaci 'najbliže službene postaje **DHMZ**', one u **Novigradu** udaljenom devet kilometara, iako je jasno da oni nisu relevantni.

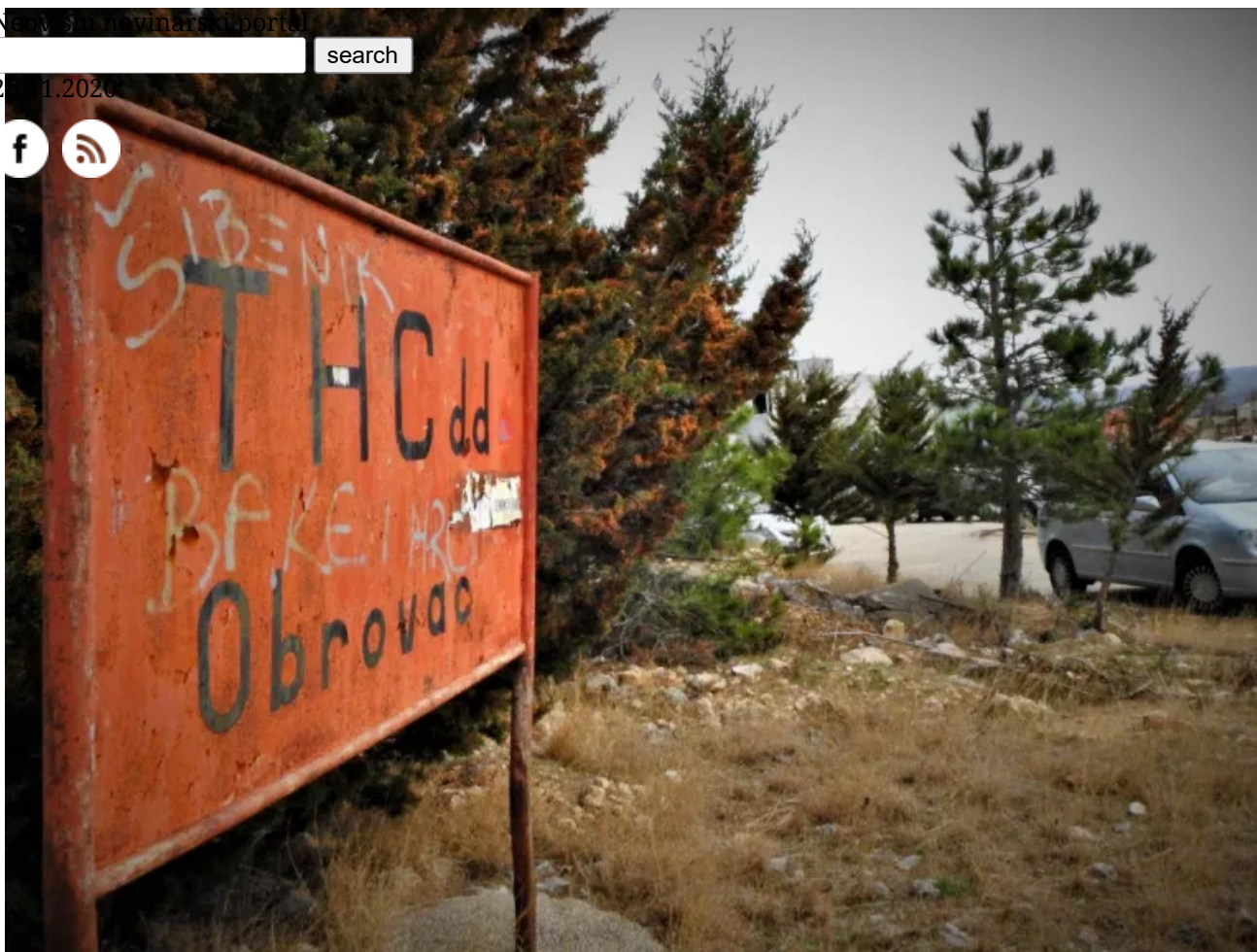
Nejasne analize i otpad bez pratećih listova

Osim zbog neuzimanja u obzir utjecaja udara velebitske bure splitski je **Upravni sud** dao za pravo obrovačkim eko aktivistima i to da u studiji nisu navedeni proizvođači otpada, količine otpadnog grita ni način putanje i transporta. Prihvaćena je i primjedba o nejasnim rezultatima analize **Nastavnog zavoda za javno zdravstvo 'Andrija Štampar'** da se otpadni grit i ostaci nakon recikliranja mogu odložiti na bilo kojem odlagalište neopasnog otpada, odnosno čudenje kako se to opasni otpad može odložiti na odlagalište neopasnog otpada bez ikakve opasnosti po okoliš, s obzirom na činjenicu da se i u studiji utjecaja na okoliš izrijekom spominje postojanje opasnog otpada. Sud je u obrazloženju naveo i primjedbu eko aktivista da je otpadni grit u krug planiranog postrojenja već donesen bez potrebnih pratećih listova, zbog čega je rješenjem nadležne inspekcije investitoru naloženo da ga ukloni o vlastitom trošku te mu naknadno određena kazna od oko 100 tisuća kuna jer nije postupio po tom nalogu.

News & Opinion portal

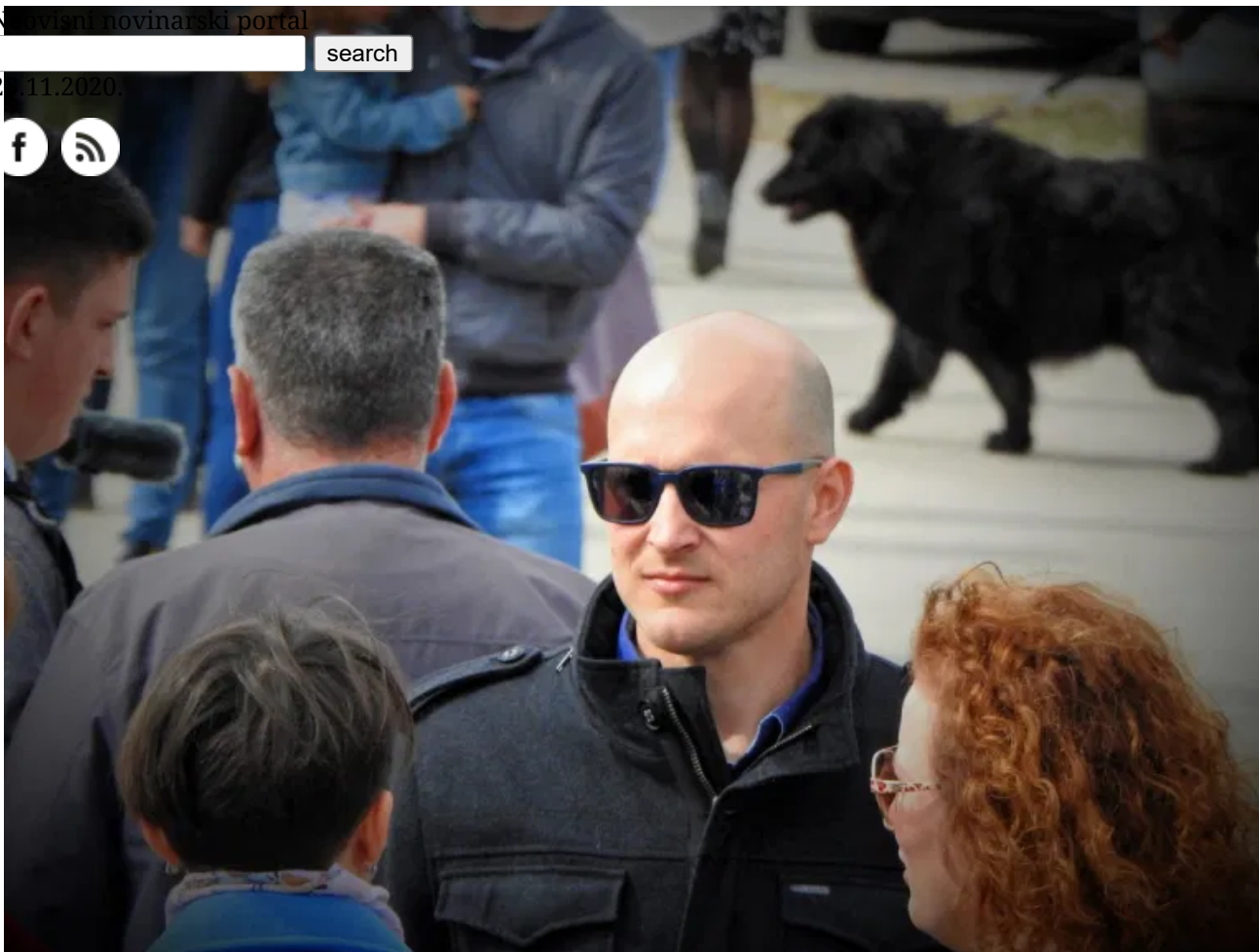
 search

25. 11. 2020.

Ispred pogona THC (foto TRIS/G. Šimac)

Potencijalnu opasnost po okoliš, prije svega rijeku **Zrmanju**, planinu **Velebit**, biljni i životinjski svijet, ali i sva mjesta i ljude u okruženju **Bravara**, predstavljaju jumbo vreće grita koje je tvrtka **Grit inter**, u vlasništvu **Ivana Prižmića**, **Vedrana Balena**, **Nikole Karla**, **Gorana i Jurice Lukačevića**, bez dozvole iskrcala u krug ugašene **Tvornice hidrauličkih cilindara (THC)**. Nije ih odnijela niti nakon prvog rješenja inspeksijskog nadzora koje datira od proljeća 2019. da taj otpad mora biti uklonjen, a koji je inspekcija nadzora zaštite okoliša tada u sastavu Ministarstva zaštite okoliša i energetike u siječnju obavila povodom zaprimljene prijave da se u krugu bivše tvornice u **Zatonu Obrovačkom**, na istočnoj strani dvorišta tvornice, odlaže opasan otpad koji se dovozi preko noći i pokriva krupnim otpadom. Inspekcija je utvrdila da je **Grit inter** u tvorničkom krugu sakupio i ostavio otpadni grit, a da nije ishodio dozvolu za gospodarenje otpadom te mu naredila da ga u roku od 30 dana ukloni. Bespravnom odlagatelju grita i zainteresiranom investitoru za gradnju reciklažnog postrojenja izrečena je poslije i novčana kazna od točno **101.376 kuna**, a lani u lipnju, inspekcija je kontrolom izvršenja svog rješenja utvrdila da on i dalje ne postupa po tom njihovom rješenju. Manji dio grita u međuvremenu je privremeno bio uskladišten na deponiju u zadarskom **Diklu**, a veći dio do dandanas stoji u jumbo vrećama izložen udarima velebitske bure.

Šime Šimurina (foto TRIS/G. Šimac)

Kako poduzeće **Grit inter** primorati da već jednom ukloni nagomilani grit iz tvorničkog kruga pitamo **Šimu Šimurinu**, koji zastupa **Inicijativu Zaton Obrovački** i čudi se kako je moguće da **Ministarstvo zaštite okoliša i energetike**, a kasnije **Državni inspektorat**, istom pravnom subjektu izriče kaznu za nezakonito odlaganje potencijalno opasnog otpada, a onda izdaje pozitivno mišljenje za izgradnju pogona za preradu otpadnog grita na istoj toj lokaciji.

Iz kojeg je brodogradilišta dopremljen grit?

-Nelegalno odloženi otpadni grit u krugu tvornice još uvijek stoji na istom mjestu iako je odlagatelj kažnjen od strane **Državnog inspektorata** u više navrata. Otpremljeno je samo šest jumbo vreća od njih cca vjerojatno dvije tisuće i to iz razloga kozmetičkog početka otklanjanja. U tri navrata od strane **Državnog inspektorata** je tvrtki **Grit inter** izrečena novčana kazna ali pomaka nema. Kako ih primorati da otpad uklone veliko je pitanje, bojimo se da će tu trajno ostati. Otpadni grit iz brodogradnje po *defaultu* je opasan otpad prema **Pravilniku o održivom gospodarenju otpadom** i stoga su rasprave o tom glupost. Analizama **NZJZ 'Andrija Štampar'** i **Grit interovim** analizama ne vjerujemo ni da je nebo plavo. Neka analize rade nezavisne, po mogućnosti zapadnoeuropske institucije – govori nam **Šimurina** i ukazuje da se ne zna porijeklo spornog grita odnosno da se u cijeloj priči zanemaruje pitanje iz kojeg je brodogradilišta otpad dopremljen odnosno koji je to škver **Grit interu** dao otpad znajući da za prijevoz, odlaganje i preradu ta tvrtka nema dozvole.

Neovisni novinarski portal

search

25.11.2020.

Prosvjed u Zatonu Obrovačkom – Bez riječi (foto TRIS/G. Šimac)

Oko dvije tisuće vreća grita veličine od tone i pol u **Obrovac** su pod okriljem noći najvjerojatnije stigle iz trogirskog škvera **Brodotrogir**. Proizlazi to iz rješenja o predstečajnom postupku njegove sestrinske tvrtke **Tekol-Trogir** što ga je početkom srpnja donio **Trgovački sud u Splitu**. U rješenju u kojem se **Brodotrogirova** sestrinska tvrtka za poslove abrazivnog čišćenja, pjeskarenja, mehaničke pripreme površina, metalizacije, bojanja metala i antikorozivne zaštite predstečajno sporazumijeva sa svojim vjerovnicima među njih sedamdesetak spominje se i **Grit inter**. Tada još zagrebačka tvrtka od **Tekol-Trogira** potražuje nešto više od dvanaest tisuća kuna od kojih se oko sedam tisuća sporazumno otpisuje, što nepobitno dokazuje da je sa **Brodotrogirovom** tvrtkom ostvarila poslovnu suradnju, po svemu sudeći na poslu zbrinjavanja otpadnog grita iz brodogradnje za koji nije imala dozvole.

Neovisni novinarski portal

search

25.11.2020.

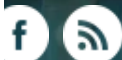
Transparentno NE (foto TRIS/G. Šimac)

Kakav je grit odložen u krugu bivšeg **THC-a na Bravaru** i dalje se pouzdano ne zna. Upozoravali su na to obrovački eko aktivisti u peticiji **Zaštitimo Zrmanju i Velebit – Stop izgradnji pogona za recikliranje otpada iz brodogradilišta u Zatonu Obrovačkom!**, upućenoj premijeru **Andreju Plenkoviću** i resornom ministru **Tomislavu Čoriću**. – Studijom je obuhvaćena samo uporaba grita – bakreni grit ‘Gritankos’, odnosno uporaba bakrenog otpadnog grita nastalog u procesima antikorozivne zaštite u brodogradnji. Opasnom postrojenju za recikliranje otpadnog grita iz brodogradnje mora se zabraniti reciklirati bilo kakav ostali otpadni grit – kvarcni pijesak, željezni grit...Ne želimo dopustiti da ovo prođe u tišini, mali ljudi su bitni, mali ljudi čine državu. Ako se ovako nastavi, neće biti države. Pokažite nam da vam je stalo do ljudi, do prirode. Zdravlje se ne može kupiti, prirodu ne možemo čarobno vratiti i oporaviti. Mnogo širi je utjecaj nego na sami **Obrovac**, utjecaj je na svakoga tko pije vodu iz rijeke **Zrmanje**, na svako mjesto gdje bura otpuše taj isti otpad...Bura je veliki problem kad je u pitanju ovaj pogon i otpad koji bi se trebao reciklirati. Bura na ovom području puše i **260 kilometara na sat**. Često čujemo da je cesta zatvorena, isto tako dođe do prevrtanja kamiona zbog udara bure. Ne bi bilo prvi put da se sadržaj kamiona istrese tijekom prevrtanja, treba to uzeti u obzir. Još od stare tvornice glinice nalazi se opasan otpad koji bi grit u doticaju s istim učinio opasnim. Ne želimo ponoviti tvornicu glinice **Jadral** koja je umjesto uspjeha donijela propast **Obrovcu**, tamo niti jedan projekt više nije uspio, čak ni sanacija bazena s luzinom. Treba se suprotstaviti ili ćemo sami sebe istrijebiti i zatrovati buduće generacije šutnjom – pisalo je uz ostalo u upozoravajućem tekstu peticije obrovačkih eko aktivista koja je prethodila velikom lanjskom prosvjedu.

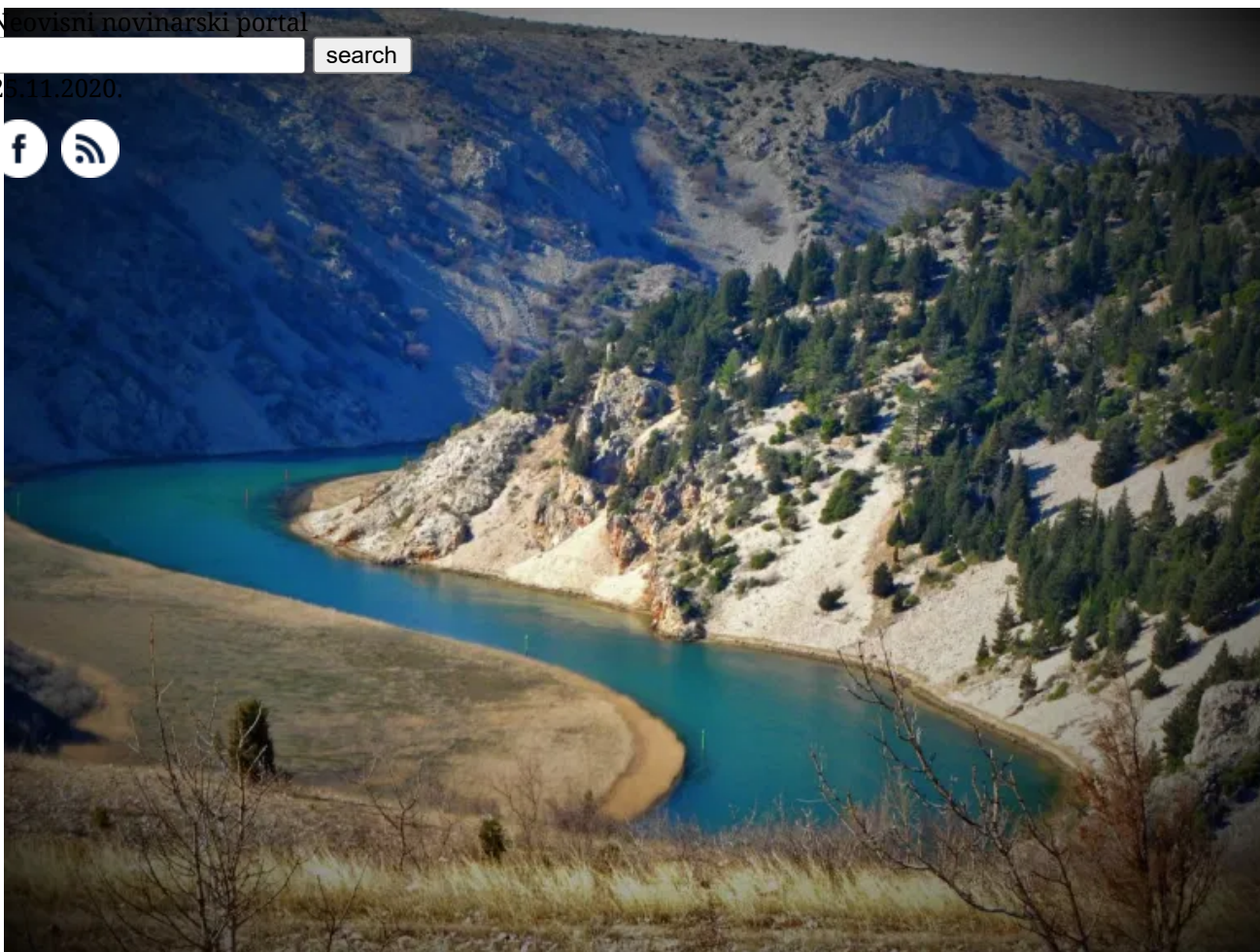
Smeća puna vreća (foto TRIS/G. Šimac)

Prvi i za sada jedini put prosvjedovali su u ožujku prošle godine, protiv odlaganja po okoliš i zdravlje ljudi potencijalno opasnog otpada, sitnih čestica otpadnog brodogradilišnog grita koji u vrećama na otvorenom leži u krugu ugašene tvornice **THC**, a kojeg i daleko manji udari vjetra od najjačih refula bure u Hrvatskoj mogu raspršiti podvelebitskim krajem i otpuhati do **Zrmanje**. Na lokaciji planiranog pogona u **Zatonu Obrovačkom** na području **općine Jasenice**, na kojoj je nekad postojala i velike posljedice po okoliš i zdravlje ljudi ostavila tvornica za preradu aluminijske rude, okupilo se oko 1500 prosvjednika. Bila je to velika stvar za obrovački kraj koji osakaćen tvornicom **Jadral** i dalje nosi stigmu ekološki devastiranog prostora i u kojem, kako kaže **Šime Šimurina**, gotovo da i ne postoji sloboda kritičke misli.

Prosvjedni autobus (foto TRIS/G. Šimac)

-U **Obrovcu**, **Kruševu**, **Jasenicama**, **Zatonu** i okolnim mjestima vlada užasna letargija...ljudi su već na to navikli. Novi prosvjed je u pripremi, a ako bude trebalo sami ćemo raznositi grit, ako treba i u **Sabor** – zaključuje za sada ovu priču predstavnik obrovačkih eko aktivista, dok ostavljene vreće na tamošnjem **Bravaru** čekaju nove nalete velebitske bure, a bespravni se odlagatelj **Grit inter** oglašuje o rješenja pravne države i traži način kako bi otpadni grit sada reciklirao u **Perušiću** u kojem je nedavno prijavio svoje sjedište, ličkoj općini u kojoj se narod ljetos pobunio protiv namjere tog investitora da pogon za recikliranje otpadnog brodogradilišnog grita izgradi u zgradi nekadašnje ciglane nedaleko centa mjesta.

Kanjon Zrmanje stotinjak metara od toskičnih bazena (foto TRIS/G. Šimac)

Neovisni novinarski portal

25.11.2020.

Dio propale tvornice (foto TRIS/G. Šimac)

Neovisni novinarski portal

search

25.11.2020.

Mnoštvo (foto TRIS/G. Šimac)

Članak sufinanciran sredstvima Fonda za poticanje pluralizma i raznovrsnosti

Agencija za elektroničke medije
Agency for Electronic Media

Sviđa mi se 215 Po

Tags: [Brodotrogir](#), [Ekološka udruga „Zrmanja“](#), [grit](#), [Inicijativa Zaton Obrovački i Obrovac](#), [Šime Šimurina](#), [thc obrovac](#)**VEZANE VIJESTI**